

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulgası

Başkan Vekili : Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen.

Üyeler : Besim Atalay, Hasan Reşit Tankut, Ahmet Cevat Emre, Ali
Canip Yöntem, Refet Ülgen, Naim Onat, Doktor Mehmet Ali
Ağakay.

/Başkan Kültür Bakanı Hasan Âlî Yücel Bakanlıkta meşgul
olduğundan gelememiştir./

G Ü N D E M

- 1.- Geçen toplantı tutulgasının okunup onanması;
- 2.- Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinin tebliği;
- 3.- Hesap kontrolörlerinin raporları;
- 4.- Genel Sekreterliğin önermeleri;
- 5.- Kol raporları;
- 6.- Başuzmanlığın dilergesi;
- 7.- Gelen kâğıtlar:

K A R A R L A R

Görüşmelere başlamazdan önce Genel Sekreter Kültür Bakanlığına seçilen Bay Hasan Âlî Yücelin Türk Dil Kurumunun ilk kuruluşunda Genel Merkez Kurulu Etimoloji Kolbaşısı bulunduğunu, kendisine Heyetçe gidilip yeni orunu kutlandığını ve bu toplantıya gelemediği ilk günlerin fazla

işinden ileri geldiğini ve kendisinin bütün arkadaşlara selâm gönderdiğini bildirdi. Bay Hasan Reşit Tankut'un teklifi üzerine kendisine bir kutlama mektubu yazılması kararlaştırıldı.

- 1.- Gündeme geçilerek 8.XII.1938 deki toplantınının 38/38 sayılı tutulgası okundu. İkinci ayırımın (h) işaretli fıkrasındaki "başka atamalar" sözünün başına "bu tutulgadaki" kaydı konulmak ve (j) işaretli fıkranın "IV." sayılı kısmının sonundaki "uygun görülürse gönderilecektir." Sözlere "tekrar görüşülecektir." Yolunda düzeltilmek üzere onandı.

Bay Ali Canip Yöntemin teklifi üzerine, bundan sonra Büro Şefi veya bir tutulga sekreteri toplantıda bulunarak numaralanmış sahifeleri olan bir deftere tutulgaları yazması kararlaştırıldı.

Bay Ahmet Cevat Emrenin "Sur la formation du langage" adlı eserinde Bay Besim Atalayın gördüğü yanlışlar üzerine geçen toplantıda verilen kararın Bay Hasan Reşit Tankutun kendisinin hakemliği Bay Besim Atalayca hoş görülmediği kanaatiyle bu işle uğraşmamak kararından dolayı açıkta kaldığından ve Bay Besim Atalay kendisinin böyle bir düşüncesi olmadığını söylediği halde de Bay Hasan Reşit Tankutun kararını değiştirmemesinden dolayı yeniden görüşüldü. Bay Ahmet Cevat Emre yeni başkanımızın hakemliğini teklif etmiş ise de kendisinin fazla meşgalesi düşünülerek Bay Naim Onatın teklifi üzerine eserin içinde bazı yanlışlıklar ^{olsa} ~~var ise~~ bile müellifinin mesuliyeti altında olduğundan başkaca tetkike hacet görülmiyerek eserin yabancı kurum ve bilginlere gönderilmesine ekseriyetle karar verildi.

- 2.- Ebedî Şef ATATÜRK'ün vasiyetnamesinin kopyesi Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden Kuruma resmen tebliğ edilmiş ve reyleri sorulan avukatlar bunun üzerine Kurumca yapılacak resmî bir muamele olmadığını söylemiş oldukları Genel Sekreter tarafından bildirildi. Kurumun Kurucu ve koruyucusu olan ebedî Şefe şükran ve tâzim hisleri izhar olundu.

3.- Hesap kontrolörlerinin raporu okunarak 1938 bütçe yılının ilk altı aylık hesaplarından dolayı Genel Sekreterlikle Saymanlığın aklanmasına karar verildi.

4.- Genel Sekreterliğin önermeleri üzerine konuşuldu.

a) Geçen toplantıda yapılan atama ve aylık artırımlarla kadronun aldığı yeni şekil uygun görüldü. Ancak Bay Hüseyin Namık Orkunun polis Koleji ve Enstitüsünde ve Gazi Terbiye Enstitüsündeki derslerini bırakmak istemediği ve bu şekilde yüz lira yerine yüz elli lira istediği ve güçlükle yüz yirmi beş liraya razı olabileceği Genel Sekreter tarafından bildirilmesi üzerine, yeniden görüşülerek, ya yüz lira ile bu ödevi kabul etmesi veyahut bundan vaz geçilerek sahife başına bir lira tercüme ücreti verilmek üzere Profesör Németh'in kitabını tercüme etmesi kararlaştırıldı.

b) Yine bu kadrodaki Bay Emin Türk Eliçin'in Kültür Bakanlığındaki durumu henüz halledilemediği anlaşılacak Sonkânun 1939 ayı için de bu durum halledilinceye kadar yine yüz lira ile çalıştırılması ve Bakanlığın bulacağı şekil üzerine geçen toplantıdaki kararın iki cihetinden birinin tatbik edilmesi yerinde görüldü.

Bay Hasan Reşit Tankut Bay Şükrü Koçağın kendisine söylediği Almanca, Fransızca ve İtalyanca bilir bir zâaten bahsederek Bay Naim Onat ta Bay Emin Türk Eliçin yerine bunun alınması mütalâasında bulunduğu ve Bay Ahmet Cevat Emre Bay Emin Türk Eliçin'in alıştığı işte ve devamı zarurî olduğunu ileri sürdüğünden, bütün Kurum kadrosu üzerine yeniden görüşmeler yapıldı.

Bunun üzerine Genel Sekreter şimdiki kadroyu ve ihtiyacıları ve işyerlerinin durumunu inceliyerek buna göre işler durmamak üzere en az bir kadro esaslarını hazırlamak ve yapacağı rapor Genel Merkez Kurulu kararına sunulmak üzere bir komisyon kurulmasını teklif etti. Bu teklif kabul edilerek Bay Hasan Reşit Tankutu teklifi üzerine bu komisyonun Genel Sekreter ile Sayman Bay Besim Atalay ve Kolbaşı Bay Refet Ülgenden mürekkep olması kararlaştırıldı.

Bay Hasan Reşit Tankutun sözünü ettiği mütercime de deneme olmak ve sahife başına tercüme ücreti verilmek üzere tercüme verilmesi kabul olundu.

- c) Bay Ali Canip Yöntem, devam hakkında bundan önce karar verilen gün ve saat eksikleri kesilmesi usulünün tatbikini istediğinden, tatbikatta hastalık durumunda görülen güçlükler üzerinde düşünüldü ve Bay Hasan Reşit Tankutun teklifi üzerine Kurumdan verilen ücretler üzerinden ayda (60) lira tutacak nispette kesintiler yapılarak bu para ile hergün Kuruma gelecek ve gereğinde hasta olanların evlerine de -ayrıca yol parası istememek üzere- giderek rapor verecek bir hekim tutulması karar altına alındı.
- d) Hasta olup hastahane operasyon yapılmış olan Uzman Bay Dehri Dilçinin sekiz günlük hastahane ücretinin Kurum kasasından ödemesi ve kendisine raporunda gösterilen müddetçe mezuniyet verilmesi yerinde görüldü.

5.- Vaktin daralmasından dolayı gündemin başka bölümleri gelecek toplantıya bırakıldı. Yalnız acele olan Bay İsmail Hami Danişmentin yazısı okunarak Sumer - Türk dil birliği üzerine olan eserinin tercüme hakkından kalan

para ancak eserin tamamıyla bitirilip verilmesinden sonra ödenebileceğinden o zamana kadar yeniden para verilmesi muvafık olamayacağı kararlaştırıldı ve Pazartesi günü saat 11 de toplanmak üzere toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Hasan - Ali Yücel Y. A. Bilmez. F. - O. K.

Üye

Üye

Üye

Ali Canbulut A. Ö. M. S.

Üye

Üye

Üye

Nosim D. M. S. P. K. S. M. S.